

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

2020-2021 BAHAR YARIYILI UZAKTAN ÖĞRETİM UYGULAMA İLKELERİ

Uzaktan öğretim, bilişim teknolojileri desteği ile süreçleri iyi planlanmış, zengin öğretim içerik ve etkinliklerin önemli bir kısmının eşzamansız (asenkron) olarak sunulduğu, eşzamansız etkinlikleri desteklemek ve öğrenci ile etkileşime yoğun bir şekilde yer verip, onların derse katılımını teşvik ederek öğrenmeye karşı motivasyonlarını ve derse yönelik aidiyet duygusunu geliştirmek amacıyla canlı derslerle desteklendiği bir öğretim sürecidir.

Derslere ait içeriklerin YÖK [Küresel Salgında Yeni Normalleşme Süreci](#) rehberinde de ifade edildiği gibi önemli bir kısmının eşzamansız olarak daha önceden kaydedilerek hazırlanan video kayıtları, ders sunuları ve notları, ödevler, forumlar, kısa sınavlar (quiz), sınavlar, projeler, tartışmalar gibi içerik ve etkinlikler şeklinde, canlı sınıf (eşzamanlı/senkron) uygulamaları ise derslerin eşzamansız olarak planlanan süreçlerini desteklemek ve tamamlamak amacıyla çoğunlukla etkileşimli olarak yürütülmesi amacına en üst düzeyde hizmet edecek şekilde planlanması gerekir. Bunların yanında küresel salgın döneminde öğrenci motivasyonu üzerinde de yoğunlaşmanın önemli olması hasebiyle eğitim faaliyetleri yanında rehberlik hizmetlerine de yer verilmesi gerekir.

Etkili canlı sınıf uygulamaları için Üniversitemiz Yayınevi ekitapları arasında yer alan "[Uzaktan Öğretimde Canlı Ders Uygulama İlkeleri ve Örnekleri](#)" adlı kitap incelenebilir.

Memnun edici bir uzaktan öğretim için Üniversitemiz Öğretme ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi ([ATAÖGEM](#)) tarafından düzenlenen eğitim materyallerine merkezin sayfasından erişilebileceği gibi Üniversitemiz [Pandemi Dönemi Uzaktan Öğretim Platformu](#) aracılığıyla da güncel bilgilendirmeler ve eğitim materyalleri hem öğretim elemanları hem de öğrencilerimiz ile düzenli olarak güncellenip paylaşılmaktadır. Güncel gelişmeleri takip etmek amacıyla bu platformun takip edilmesi önemlidir.

Bunun yanında öğrenci ve öğretim elemanlarının karşılaştıkları sorunlara yönelik OBS talep bölümünden "Pandemi Uzaktan Eğitim" konu başlığını seçerek destek taleplerini iletmeleri gerekir.

Derslerin Planlanması ve Yürütülmesi

Uzaktan öğretim süreçleri önlisans, lisans ve lisansüstü seviyelerdeki bütün programlar için Üniversitemiz kurumsal öğretim yönetim sistemi olan Ders Bilgi Sistemi ([DBS](#)) üzerinden yürütülmelidir.

Dersi yürüten öğretim elemanlarının aşağıdaki hususlara uygun olarak öğretim faaliyetlerini sürdürmeleri esastır;

- Öğretim elemanı adına tanımlı her ders için ders izlenceleri DBS'ye yüklenmeli ve ayrıca her bir hafta için öğrencilere yönelik ders içerikleri ve etkinlikleri tanımlanmalıdır.
- Dersin eşzamansız yürütülecek içeriğinin zengin materyal ve etkinliklerde desteklenmesi esastır. Bu kapsamda DBS'de her bir hafta için verilmesi gereken ders ile ilgili canlı derslere ilave olarak en az üç eğitsel içerik (daha önceden kayda alınarak hazırlanan ders videosu, ders notu, sunu, okuma metinleri, dış kaynak bağlantıları vb.) ve/veya etkinlik (forum tartışma, ödev, proje, kısa sınav, alıştırma, sınav vb.) yer almalıdır. Verilen ödev, tartışma, forum gibi etkinliklerin ne şekilde değerlendirmeye katılacağı da izlencede belirtilmesi gerekir.
- Öğrencilerin dersle ilgili soru veya taleplerinin özellikle ÖBS, DBS ve e-posta aracılığı ile takip edilerek en geç iki iş günü içerisinde cevaplanması, öğrencilerle etkili iletişim kurulması gerekir.
- Ders ile ilgili duyurular için OBS ve/veya DBS duyuru sistemlerinin kullanılması gerekir. İletişim amacıyla kullanılacak diğer iletişim kanalları (WhatsApp, sosyal medya vb.) kullanılması durumunda, ileride yaşanabilecek hukuki sorunlarda kanıt oluşturması açısından bu kanallar üzerinden yapılan duyuruların OBS ve/veya DBS kanallarından da kayıtlı olarak iletilmesi gerekir.

- e. Canlı dersler kurumsal olarak DBS platformunda entegre çalışan Big Blue Button (BBB) platformundan yapılacaktır. Canlı derslere devam ile ilgili olarak öğrencinin tabi olduğu yönetmelikteki devam şartları uygulanır. DBS platformuna entegre çalışan ders yoklama uygulaması bilgilendirme amaçlıdır. Devam ve devamsızlık konusunda karar oluşturulurken DBS platformundaki öğrenciye ait kayıtlar ve öğrencinin derse katılım durumları birlikte değerlendirilmelidir.
- f. Canlı dersler ilgili ders için OBS'ye tanımlanan ders saatleri içerisinde yapılmalı ve ders başlangıcından itibaren kaydedilmelidir. DBS'de tanımlı 1-3 kredilik dersler için en az 45-60 dakika (1 oturum), 4-6 kredilik ders için 60-90 dakika (2 oturum), 7-10 kredilik ders için 90-135 dakika (3 oturum) canlı ders yapılması zorunludur.
- g. Planlı canlı derslere ek olarak farklı platformlar kullanılmak suretiyle yapılacak canlı derslerin kayıtları ve/veya bağlantı linkleri de DBS'de ilgili haftaya eklenmelidir.

Ders Birleştirme

DBS'de ders birleştirme yapılırken aşağıdaki kurallara uyulmalıdır.

- a. Ders birleştirme yapılabilir. Ancak birleştirilen dersler için tek ders ücreti ödenir.
- b. Birinci (gündüz) ve ikinci öğretim derslerinin birleştirilmesinde gündüz çalışarak gece öğrenim gören öğrencilerin var olması durumunda canlı derse katılmama durumu göz önünde bulundurularak birleştirme yoluna gidilmemesi gerekir. Birinci öğretim ile birleştirilen ikinci öğretim dersleri için birinci öğretim (gündüz) ek ders ücreti ödenir.
- c. Öğretim Programı (müfredat) değişikliklerinden kaynaklı olarak OBS'de farklı şube gibi tanımlanan ancak normalde tek bir ders olarak yapılan dersler DBS de birleştirilmelidir. Bu durumda olan dersler için ek ders ücreti ödenmesinde bir ders esas alınır.
- d. Ders ücreti ödemelerinde Yükseköğretim Kurulunun 18.09.2020 tarih, E.58487 sayılı ve "Ders Yüğü ve Ek Ders Ücretleri" konulu yazısında ifade edilen hususlar dikkate alınacaktır. Bu yüzden bütün derslerin eşzamanlı ve eşzamansız süreçleri dersin öğretim planında belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşılacak şekilde planlanması ve yürütülmesi gerekir.

Ölçme Değerlendirme

Ölçme değerlendirme süreçlerinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır.

- a. Uzaktan öğretimle yürütülen derslerde sonuç görmeye yönelik ölçme değerlendirme (arasınav ve yarıyıl sonu sınavları) etkinliklerinin yanı sıra süreç odaklı ölçme değerlendirme etkinlikleri (kısa sınav, performans değerlendirme, ödev, proje, portfolyo, forum, tartışma vb.) de kullanılmalıdır. Süreç odaklı ölçme değerlendirme uygulamalarında öğretim elemanları tarafından verilen performans ödevlerine zamanında dönüt verilmesi gerekir.
- b. Dijital ortamlarda yapılacak sınavlarda "şeffaflık ve denetlenebilirlik" ilkesi esas alınarak DBS ve/veya sınavın yapıldığı dijital ortamlar tarafından sağlanan güvenlik imkânları azami ölçüde uygulanmalıdır.
- c. DBS aracılığıyla eşzamanlı ve eşzamansız olarak yapılan ödev, tartışma, proje, alıştırma, kısa sınav ile kanıtlanabilecek türden DBS'deki öğrenci hareketleri (ör. bir öğrencinin DBS'deki derse ait etkinleri takip edip etmediği, yüklenen bir videoyu izleyip izlemediği, izlediyse ne kadar süre ile izlediği vb.) ölçme değerlendirme süreçlerinde göz önünde bulundurulabilir. Öğrencilerin etkinliklerden alacakları puanlar ile yüz yüze veya çevrimiçi olarak yapılacak sınav puanlarıyla birlikte geçme notuna dâhil edilebilir. Ancak ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı ve puanlama şekli ders izlencesinde açıkça belirtilerek öğrencilere dönem başında bildirilmelidir.
- d. Yapılacak etkinlikler sonunda gerçekleştirilecek sınav ve performans görevlerinden alınacak puanlar ara sınav (vize) %40'ı, yarıyıl sonu/bütünleme sınav ve performans görevlerinden alınan puanın ise %60'ı alınarak başarı puanı hesaplanacaktır.

- e. Dezavantajlı grup (engelli, yabancı uyruklu vb.) olarak nitelendirilen öğrencilerin derslere ve sınavlara erişimlerinin sağlanabilmesi ve dijital ortamda sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli tedbirler dersi veren öğretim elemanı tarafından alınmalıdır.